

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 19. septembra 1930.

Štev. 38.

Veličasten zbor obrtništva iz šaleške doline v Šoštanju.

Obrtništvo gospodarsko propada. — Glasne pritožbe proti prehudi obdačbi.

V nedeljo 14. septembra t. l. se je vršil v prijaznem Šoštanju v dvorani hotela Union velik zbor obrtništva iz cele šaleške doline. Precej prostorna dvorana je bila nabito polna, a tudi v stranskih prostorih je bilo mnogo zborovalcev. Prihiti so obrtniki in tudi trgovci ne le samo iz Šoštanja in bližnje okolice, prišli so tovariši iz Slovenjgradca, Velenja in Celja. Vseh zborovalcev je bilo preko 300.

Zbor je otvoril ob desetih dopoldne predsednik Obrtnega društva v Šoštanju, sivolasi in za obrtniško in narodno probudo velezasluzni krojaški mojster g. Jakob Volk, ki je uvodoma predlagal brzogovorne pozdrave Nj. Vel. kralju in njegovemu domu, dalje gospodu ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću in ministru za trgovino in industrijo g. J. Demetroviču. Ta predlog so zborovalci z navdušeno aklamacijo sprejeli. Dalje je pozdravil navzočega zastopnika banske uprave združnega komisarja gosp. Ignaca Založnika, zastopnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Pretnerja, vse zastopnike obrtniških organizacij, predsednika Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. Josipa Rebeka, predsednika Zveze obrtnih društev dravske banovine g. Jerneja Golčerja, kakor tudi tajnika Zveze gosp. Drago Zabkarja in zaslužnega obrtniškega voditelja g. Ivana Rebeka iz Celja. Zahvalil se je vsem navzočim za obilen obisk, s katerim so dokazali, da se zavedajo velike važnosti stanovskih organizacij.

G. Volk je nato razvil program zborovanja, katerega glavna točka je velika davčna preobremenitev obrtništva in trgovstva v šoštanjskem okraju. V našem okraju je obrtnik največji revež, kajti dela primanjkuje na vseh koncih in krajih in to vsled tega, ker je vsled slabe hmeljske kampanje odpovedala kupna moč tukajšnjega prebivalstva. Če pa tudi ima obrtnik delo, je to tako slabo plačano, da ne zadostuje niti za preživljanje družine, še manj pa za kakršnokoli investicijo ali celo prihranke. V največjem pomanjkanju živijo obrtniške družine, njih hranilci nimajo stalnih dohodkov, da, v nobeni primeri se ne more primerjati njih dohodke z dohodki nastavljenec in delavcev. To obrtništvo je pričakovalo, da se bo njih prekaran položaj upošteval pri odmeri davkov in so vsled tega pravilno predložili svoje napovedi. Davčna uprava je večini šaleškega obrtništva naložila davke, ki presegajo tri do štirikratno napoved. Znano je, da je šaleški okraj eden najbolj obdavčenih v dravski banovini. Obrtništvo je obupalo nad svojim že itak slabim stanjem, sedaj pa je prišla še ta šiba oz. breme in si ne ve na noben način pomagati. V hišo prihajajo rubežni, oče si tare glavo, kje naj vzame denar, da poravna predpisani davek, a si ne ve pomagati. Danes moramo dvigniti naš glas in zaprositi vsa merodajna

mesta, da nam pomagajo in da naročijo revizijo davčne odmere. Obrtniki smo se na po zakonu predpisano pot in vložili rekurze, ki pa so bili odbiti, največkrat vsled pomanjkljivosti. Ne moremo si najemati strokovnjakov, ki naj bi nam izdelovali te rekurze, pričakovali smo, da bodo oni faktorji, na katere so bili naslovljeni, upoštevali težko stališče prošnikov in pritožnikov. Tovariši, danes moramo dvigniti naš glas in poslati prošnje tja na višja mesta, ki naj preskrbijo, da se nam storjena krivica popravi.

Nato je dobil besedo gosp. Josip Rebek, ki je v svojem poročilu orisal težek položaj obrtništva v splošnem, njegove naloge v bodočnosti in nepobitno zahtevo po filijalki Znanstvene banke v Ljubljani. Uverjen je, da bodo merodajne oblasti priskočile težko prizadetemu obrtništvu v šaleški dolini na pomoč in odpravile storjeno mu krivico.

V daljšem govoru je slikal zastopnik Zbornice za TOI v Ljubljani g. dr. Pretner položaj obrtništva, dal nasvete, kako naj si obrtništvo pomaga, da bo prišlo do boljše bodočnosti. Zagotovil je, da bo Zbornica šla z vsemi silami prizadetemu obrtništvu na roko in skušala doseči revizijo davčne odmere.

Združni komisar g. Ignac Založnik je v imenu banske uprave v Ljubljani obljubil, da bo pri banski upravi tolmačil težak položaj obrtništva v šaleški dolini, in je nadalje v daljšem govoru dajal spodbudo, da se naj obrtniki oklenejo svojih stanovskih organizacij, v katerih je njihova bodočnost.

G. Ivan Rebek iz Celja je pokazal v kratkem in jedrnatem govoru pot, ki vodi do boljšega položaja obrtništva in to v pridobitnih zadrugah.

Kot zadnji govornik je podal gosp. Drago Zabkar, zvezni tajnik iz Celja, dolžnosti obrtnih organizacij, katere se imajo v veliki meri pečati z davčnimi vprašanji. Za obrtnika naj se uvede zopet eksistenčni minimum, ki naj prepreči take krivice. Obrtništvo, ako hoče, da se ga bo upoštevalo, si mora zgraditi močne organizacije, katerih naloga je, da ga usposobi in vzgoji za samostojnega pobornika svojih pravic. Teh organizacij naj se obrtništvo oprime, potem bo njegova beseda veliko več zalegla in krivice se bodo odpravile. Oklene naj se pa tudi svojega stanovskega glasila, »Obrtnega Vestnika«, v katerem naj da duška svoji volji in svoji želji.

V nadaljni debati so podali gg. Blatnik, Klančnik in Štramba prav drastične slučaje o davčnem predpisu. Najdrastičnejši pač je slučaj 60odstotnega vojnega invalida, malega obrtnika, g. Plešnika, kateremu je bil predpisan davek v visotini 5000 Din. Iz cele debate je bilo

razvidno, da je klic šaleškega obrtništva po nujni pomoči upravičen in pravilen.

Končno so bile sprejete predlagane resolucije, v katerih izraža obrtništvo svoj klic po reviziji davčnih predpisov, uvedbi eksistenčnega minimuma,

pavšalizacijo za malega obrtnika in zahtevi po zakonitem starostnem in bolniškem zavarovanju.

Po sprejetju resolucij je predsednik zaključil ta res veličasten in dostojen obrtniški zbor s pozivom na skupno delo v skupnih organizacijah.

Urbančič Slavko, kovaški mojster:

O produktivni zadrugi.

Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

Polemikam, ki so bile priobčene v »Obrtnem Vestniku«, se pridružujem s par besedami, katere naj bi imele zaželjen uspeh in našle mnogo odmeva in razumevanja pri zainteresiranih krogih.

Edina rešitev problema nekaterih strok je v združenju in to je v »Produktivnih zadrugah«. Kajti danes se vse modernizira in napreduje. S tem se tudi množi produkcija. Ker pa moremo več producirati nego moremo sami spraviti v promet, nam preti zastoj v naši stroki.

Da se rešimo te hibe, ki nam nevarno preti in nas že tako rekoč tlačijo, treba ukreniti ter se prijeti edine

rešilne bilke, ki je dosegljiva, da se rešimo. Ta bilka je edino to, da ustanovimo produktivno zadrugo, kjer bomo združevali delo, kapital, nakup in prodajo. Kaj bi bila naloga produktivne zadruge, nam je že opisal g. J. Rebek iz Celja v »Obrtnem Vestniku« z dne 20. junija t. l. Ustanovitev take zadruge in njeno poslovanje sicer ne bosta tako enostavna, toda z združenimi močmi in dobro voljo je že veliko doseženega. Torej, tovariši, neustrašeno na delo za nas in za naše naslednike.

(Op. uredništva: Priobčujemo te zanimive vrstice obrtnika iz ljubljanske okolice, ki kažejo, da je poziv g. Rebeka iz Celja našel odziv. Naj se oglasijo še drugi!)

Protestno zborovanje čevljarjev Dravske banovine proti Baŕi.

V nedeljo se je vršil v dvorani Mesnega doma v Ljubljani občni zbor Zadruga čevljarjev za sodni okraj Ljubljana. Občni zbor je imel namen, da protestira proti osnovanju Bafovega podjetja v Jugoslaviji.

Zbor je otvoril združni načelnik g. Jernej Perdan, ki je pozdravil zastopnika Zbornice TOI, Zveze obrtnih zadrug, zastopnike čevljarjskih organizacij iz Beograda, Maribora, Tržiča, Ribnice, Zagorja ob Savi in Zirov.

Prva točka dnevnega reda je bilo poročilo o kongresu avstrijskih čevljarjev v Celovcu, ki se je vršil avgusta letos. Podal je poročilo načelnik Zadruga čevljarjev iz Maribora g. Anton Krajcer, ki je zlasti poudarjal, da so razmere čevljarjske obrti v Avstriji še težavnejše kakor pri nas, čeprav imajo tam dobro izvedeno čevljarjsko organizacijo. Zatem je poročal g. Krajcer o davčnih olajšavah. Davek je za malega obrtnika huda zadeva, ker je slaba konjunktura. Malo je dela, šušmarstvo se širi vedno bolj, a davki se rajši večajo, nego manjšajo. Zato se bodo odjave obrti množile in šušmarstva bo vedno več. Ni za obrtnika pri pridobitnem davku dosti olajšav, a še te ne pridejo do veljave. Tako bi mogli podeželski čevljarji, ki hodijo v šlino in ki ne delajo vse lelo, plačevati po zakonu znatno manjše davke, kar pa se v praksi ne dogaja. Invalidom, vojnim kakor drugim, pa bi se po zakonu mogel ta davek sploh črtati. Često tudi oblastva povišajo navedbo čistega dohodka ter se davek predpiše na podlagi tega poviška. V takih primerih naj se napravi priziv. Ako nisi napravil davčne prijave ali pa ne pravilno, je vsak priziv brezpredmeten. Važno je zaradi tega, kako napraviš prijavo, a važno je tudi, da ti tako prijavo, če je sam ne znaš napraviti, naredi kak tvoj

lovriš, ne pa kdorkoli drug, ki ne zna tvojih težav. Nazadnje je poročevalc še omenil, da spadajo mali obrtniki po davčnem zakonu v II. davčno kategorijo B, in poudarjal, da se pri rubežni obrtniku ne smejo zarubiti stroji, ki jih potrebuje za izvrševanje poklica. Če se komu kaj takega zgodi, naj takoj prijavi svoji zadrugi.

Zastopnik Zveze obrtnih zadrug gosp. Franc Igljič je pozdravil številne zborovalce in grajal dejstvo, da ni na občnem zboru tudi zastopnikov naše industrije čevljev, ki je prav tako prizadeta v zadevi, da se ne dovoli gradba Bafove tvornice v državi. Nato je g. Igljič govoril o pomanjkanju samozavesti med tovariši. Čevljarjska organizacija se mora postaviti na višji nivo in ponosen mora biti vsak obrtnik na svoj poklic. Mi tudi radi plačujemo davke, ki jih mora pobirati vsaka država v korist nas vseh, seveda pa morajo biti davki pravilno odmerjeni. Nadalje je g. Igljič govoril o Baŕi, češkoslovaškem tvorniškem podjetju za izdelovanje čevljev, ki namerava tudi pri nas zgraditi svojo tvornico. Prečital je spomenico Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani na ministrstvo za trgovino in industrijo proti taki nameri in izjavil, da bi z zgradbo te tvornice brezposelnost v čevljarjski stroki, ki je že itak siromašna, še bolj narasla in bi bilo v vsej državi prizadetih nad 20.000 čevljarjev, čevljarjskih pomočnikov in njihovih svojcev.

K točki o protestu proti zidanju Bafove tvornice v Jugoslaviji je govoril nato gospod Anton Krajcer. Ze šušmarstvo uničuje čevljarjski stan, ker oblastva premalo zahirajo šušmarje. Poleg vseh drugih težav pa se nam obeta sedaj še Bafova tvornica. Čim bo Baŕa zgradil pri nas svojo tovarno, bo postal domače podjetje z vsemi pravicami domačega podjetja in bo postavil v vsa-

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežb

Sestanek ljubljanskih obrtnih vajencev.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je razmotrivala v zadnjih sejah načelstva o vajeniškem vprašanju in uvidela nujno potrebo po prirejanju vajeniških sestankov. Na teh sestankih naj bi vajencem predavali obrtniški mojstri o potrebni vzgoji, o lepem obnašanju v delavnici in izven nje, o potrebi duševne in strokovne naobrazbe, ki jo bo potreboval kot pomočnik in pozneje kot mojster, o vseh obrtniških vprašanjih, o posledicah poseta slabih družb in društev itd. ter tako moralno dvignili mlado dušo vajencev, ki se v sedanji povojni dobi prav lahko izpridi. Prirejalo naj bi se pa tudi strokovna in šolska predavanja in končno tudi družabni ali zabavni sestanki. Na ta način bi se odvrnilo vajenca od slabih družb in pohajkovanja ter ga pritegnilo že v mladosti obrtniškemu življenju in spopolnilo v duševni in pa strokovni naobrazbi.

V ta namen je sklicala Zveza prvi sestanek vseh ljubljanskih vajencev dne 15. sept. t. l. v prostorih državne realke pod vodstvom zvezinega podnačelnika g. Milko Krapeža, ki si je ta sestanek zamislil in na čigar inicijativo se je tudi vršil.

Sestanek je pokazal, da je vladalo za to prireditve veliko zanimanje in kako neobhodno potrebna je bila ta zvezina akcija. Sestanka se je udeležil zvezni načelnik g. Rebek, podnačelnik g. Krapež, zvezini odborniki gg. Igljič, Mihelčič, Vidmar, Perdan, Dorčec in dr., podpredsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Ogrin, veliko obrtnih mojstrov in nad 500 obrtnih vajencev, tako, da je bila obširna risalna dvorana mnogo premajhna.

Zvezin podnačelnik g. Krapež je imel na vajence krasno in obširno predavanje, v katerem je omemjal pomen tega sestanka ter med drugim poudarjal nujno potrebo po dobri vzgoji in naobrazbi vajenca kot bodočega pomočnika in samostojnega mojstra, kateremu so odprta vsa življenjska pota in ki bo dosegel razna važna in častna mesta v zasebnem in javnem življenju, če bo priden ter pošten obrtnik in dober državljan. Zato bodi vsak vajenec ponosen na svoj obrt in poklic, ki ima še vedno zlata tla, če bo svojo učno in pomočniško dobo res pravilno in vestno iz-

rabil in izkoristil ter pustil v nemar slabe družbe in kvarljiva zabavišča, ki ga vodijo v pogubo in v armado izgubljenec. Dalje je izvajal, da je obrtniku poleg strokovne izobrazbe v delavnici potrebna tudi šolska izobrazba. Ta je potrebna še posebno dandanes, ko vse napreduje. Stroji delajo konkurenco ročnemu delu. — Zato mora rokodelc svoje delo izpopolniti, dvigniti kvaliteto izdelka, da bo mogel konkurirati s tovarniškim izdelkom. Vajenec mora imeti do svojega mojstra in do pomočnikov spoštovanje ter mu biti vdan. V šoli in izven šole se mora obnašati resno in dostojno, kakor se spodobi za človeka, ki dela in ki hoče biti nekoč spoštovan mojster. Ponos na svoj stan je glavno, kar more čuti vajenec. Ponosen mora biti na našo državo, ki je velika in mogočna. Ljubiti mora svojo domovino, ki je tako lepa, in biti zvest in vdan svojemu slavnemu kralju, ki je tako ljudomil napram delavnemu ljudstvu. Svoje lepe besede je g. Krapež zaključil s pozivom, da se vajenci še v bodoče radi odzovejo pozivu na take sestanke, ker bode to le njim v korist.

Lepe nagovore na vajence pa sta imela tudi gg. zvezin načelnik Rebek in odbornik Igljič, ki sta vajence navduševala za njih poklic ter jih spodbujala k lepemu vedenju, ljubezni in pokorščini do starišev, mojstrov in učiteljev, ker le potem lahko postanejo ugledni mojstri in dobri člani človeške družbe ter zvesti sinovi naše mile domovine. Obširen nagovor na vajence je imel tudi g. Ogrin. Vsi predavatelji so želi burno odobravanje.

Sestanek je res krasno uspel in vsi vajenci so odnesli najlepše vtise in polno navdušenja z željo, da se taki sestanki večkrat prirede. — K tako ogromni udeležbi na sestanku moramo priznati zahvalo obrtnim zadrugam in in obrtniškim mojstrom, ki so pripomogli do tako častnega uspeha. Čuli smo, da je nekdo — ki mu najbrže ta sestanek ni bil po volji — motil mir pred vhodom v dvorano, kar naj pa v bodoče opusti.

Revizija socialnega zavarovanja.

O delu za revizijo socialnega zakonodajstva je javnost dostikrat krivo obveščena, kar je že povzročilo velike zmede v krogih gospodarstvenikov in

interesentov. Zato se je centrala industrijskih korporacij obrnila po točne podatke na pristojna mesta v ministru za socialno politiko in narodno zdravje in je dobila tele informacije: V najkrajšem času namerava minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Preka vzeti v proučevanje načrt zakona o zavarovanju delavcev. Šele po njegovih opazkah bo načrt poslan vsem zainteresiranim delavskim in gospodarskim korporacijam, da ga prouče. Nato se bo vršila širša anketa o tem vprašanju. Temeljna načela v načrtu zakona za zavarovanje delavcev se niso izpremenila in je zato ostalo tudi zavarovanje za starost, onemoglost in smrt. V nasprotju s starimi načrti zakonov bo temelj novega zavarovanja delavcev zmernejša finančna podlaga.

IZ ORGANIZACIJ.

Organiziranje pletilcev Dravske banovine.

Dne 3. t. m. se je v Ljubljani vršilo prvo zborovanje pletilcev Dravske banovine, na katerem je bilo zastopanih nad 60 podjetij. Zborovalce je kot predsednik Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani pozdravil gosp. Ivan Samec iz Ljubljane. Zborovanje samo pa je vodil stanovski tovariš gosp. Henrik Franzl iz Ljubljane. Overovatelja zapisnika sta bila gospod Lojze Kristan iz Zapuša in Anton Adamič iz Kranja.

Gospod Franzl je pozdravil zborovalce in se zahvalil za častno udeležbo, orisal pa je tudi težave, s katerimi se imajo pletilci boriti in jih je zato pozval, da se za enkrat organizirajo v okvirju Društva industrijev in veletrgovcev, kjer se je že ustanovila sekcija pletilcev.

Na zborovanju, v katerega so posamezniki z zanimanjem posegli z nasveti in predlogi, so bili sprejeti siedeči sklepi:

1. Ukrene naj se potrebno, da se pletilska obrt v novem obrtnem zakonu, ki je menda v osnutku že gotov, prizna za samostojno obrt, ki naj bo vezana na strokovno predizobrazbo.

2. Prizadeva naj se, da se za pletilstvo določi triletna učna doba in pa najdaljša pomočniška doba, ki jo bo novi obrtni zakon določil za druge obrti. Dalje naj se zahteva polaganje pomočniških in mojstrskih izpitov.

3. Ukrene naj se potrebno, da se ustanovi lastna obrtna zadruga pletilcev. Pri tem naj služijo za vzgled pravila sorodnih obrtnih zadrug in vpoštevajo naj se posebne razmere v pletilstvu.

4. Ukrene naj se potrebno proti izkoriščanju malih pletilskih podjetij s strani velikih odjemalcev.

5. Dokler ne bo ustanovljena in dovoljena lastna obrtna zadruga pletilcev, bodo pletilska podjetja, v kolikor niso že redni člani Društva industrijev in veletrgovcev, organizirana kot izredni člani v sekciji pletilcev tega društva. Za čas članstva pri sekciji se določa mesečna članarina 30 dinarjev, razen tega pa se določi za izdatke, ki bodo zavezani s predpripravami za ustanovitev zadruge enkrat za vselej ustanovnina po 50 Din.

V pripravljalni odbor za ustanovitev samostojne obrtne zadruge pletilcev so bili na to izvoljeni sledeči gospodje in gospe: za predsednika: gosp. Henrik Franzl, Ljubljana; za odbornike oz. odbornice pa: gospa Metka Lazar iz Ljubljane in sledeči gospodje: Anton Adamič, Kranj, Janko Kocmut, Kranj, Jernej Kušlan, Kranj, Fran Lajovic, Litiya, Martin Mahkota iz Ljubljane, Janko Novak iz Radovljice, Vekoslav Strajnar iz Novega mesta, Ciril Vajt iz Celja in Alojzij Vogelnic iz Radovljice.

Društvo industrijev in veletrgovcev je že vsem pletilskim podjetjem, za čijih naslov je vedelo, poslalo pristopnice in bo, čim bo prejelo izpolnjene prijave, takoj sestavilo točen seznam vseh pletilcev. Stanovska dolžnost vsakega pletilskega podjetja Dravske banovine je, da brez odlašanja prijavi članstvo v sekcijo imenovanega društva. Prijava je v interesu vsakega podjetja, ker se bo sekcija naravno mogla ozirati le na želje in potrebe podjetij, ki bodo pri njej včlanjena.

RAZNO.

Ravnatelj reparacijske banke v Beogradu. Danes prispe v Beograd ravnatelj Banke za mednarodna plačila Pierre Quesnay, da se bo razgovarjal z guvernerjem Narodne banke, Bajlonijem o sodelovanju Banke za mednarodna plačila pri stabilizaciji dinarja.

Volilni rezultati v Nemčiji. Po dosežanih uradnih volilnih izidih je pri nedeljskih volitvah glasovalo izmed 423

Milko Krapež, Ljubljana:

Na Triglavu!

(Nadaljevanje.)

Veselo je zaukal mesar Peter, ko se je na koncu zelene planine pokazal ponosni Aljažev dom. Včasih je bil fant od fare in na krepkem odmevu, ki je prišel nam od skalnatoga Stenarja nad Aljaževim domom, se je spoznalo, da se za ukanje ne bi smel ustrašiti še še dokaj mlajših dečkov. Pred domom smo si izbrali mizo, odkoder smo imeli lep pogled na velikane, ki obdajajo s strmimi stenami dolino Vrat ter se sklepajo proti jugu na prelazu Luknje, kjer teče meja med Jugoslavijo in Italijo. Čez tisoč metrov visoka, skoro previsna »Severna stena« Triglava se je dvigala pred nami v višine, kjer je prehajala v Triglavski ledenik, desno pa v grebene proti vrhu kralja naših planin. Peter je ob pogledu na te strmine kar nekam nemirno povpraševal, kje jih bomo prekoračili. Na tihem mi je zaupal, da je vzel s seboj konec vrvi. »Za vsak slučaj je dobro; človek

nikdar ne ve, kdaj mu pride vrv prav, posebno če gre preko takih sten, kjer se toliko ljudi ubije«, mi je dopovedoval moj obilni tovariš z vso resnostjo. Ko se nam je približal oskrbnik Torkar ter nam zaigral na svojo slavnoznano harmoniko, ga je Peter povabil k sebi ter mu ponudil krepak požirek iz svoje čutare. Med pogovorom o tem in onem, kar se tiče hribolazcev, se je Peter tudi jako zanimal za plezalce »Severne stene«. Čital je bil, da plezajo turisti po tej steni včasih kar po več dni, preden dosežejo vrh in da prestanejo neverjetne nevarnosti. Torkar, ki je jako prijazen in zgovoren mož, je začel pripovedovati čudovite reči o plezalcih po severni triglavski steni. Opisoval je, kako se plezalci spenjajo od skale do skale, čez zgrepe in previsne stene, stopinjo za stopinjo, prijem za prijemom, v posebnih plezalnih čevljih, navezani na vrvi itd. Peter je ves prevzet poslušal. Naenkrat pa vpraša: »Hm, kako pa ti ljudje prenoče, kadar več dni plezajo čez taka-le severne stene? Saj v skalah

vendar ne morejo spati, pa še navezani na vrveh, nad prepadi, brez odej, na mrazu in na snegu. Kaj morebiti nič ne spe?« — »O spijo, spijo«; mu odvrne Torkar ter se pri tem hudomušno popraska za ušesi. »Ampak vejo, gospod, stvar je taka-le: Ponoči pridejo s stene sem doli v Aljažev dom spat, zjutraj pa plezajo zopet naprej.« — Vsa miza je bušila v glasen krohot. Naš Peter se je zadržljivo smehljaj, rekel pa ni nič na to in tudi zameril ni. »Ali vidite katerikrat kake divje koze v tem skalovju,« sem vprašal Torkarja. »Seveda, gospod, pa še koliko,« je odvrnil. »Včasih sem jih še prav rad pasel; sedaj, kar oskrbujem planinsko kočo, pa se ne utegnem več pečati z lovom.« Začel nam je nato pripovedovati razne zabavne doživljaje iz časov, ko je bil še lovec. Seveda je pri tem mogoče kaj dodal, nič ne de, ker ga je bilo prijetno poslušati. »Nekoč se mi je pa nekaj pripetilo, kar najbrže ne boste verjeli,« je nadaljeval. »Lezem in plezam po steni in pridem na greben, za katerim je bila majhna zelena polica. Sli-

šim nekakšno žvižganje, pa gledam, gledam, kaj bi to bilo in kaj zagledam! Na vrhu strme skale sedi divja koza na repu, sprednje noge pred seboj, zadnje pa dvignjene in parklje v gobcu. Hudiman, kaj pa je to, sem si dejal. Lezem tiho in previdno bliže, pa vidim, da je poleg koze mladič, ki sedi enako in oponaša staro. Kaj mislite, gospodje, da sta počeli kozi? Stara je učila mladiča žvižgat! Kaj takega še nisem videl in tudi ne slišal, gotovo mi tudi vi ne boste verjeli. Od jeze sem pomeril, četudi streljati ni bilo lepo. Toda ko je počilo, sem videl, da sta mi že obe kozi ušli. Dobro sta se požvižgali na-me!«

Tako smo se prijetno zabavali. Toda ura odhoda je bila. Ko smo se pri srčno poslovili od Aljaževega doma, smo jo korajžno mahnilo preko suhe, široke struge hudournika pod triglavsko »Severno steno« proti Pragu, preko katerega drži steza na Kredarico. — Kako se nam je godilo na križevi poti, ki je nikoli ne pozabim, pa vam bom povedal v prihodnji številki »Obrtnega Vestnika«.

milj. volilnih upravičencev 34,943.460 volilcev, med tem, ko je 1928 bilo oddanih le 30 milijonov 728.381 glasov. Od teh so dobili: Socialdemokracija 8,536.016 (1928 9,951.059) 142 mandatov (1928 153). Nemški nacionalci 2,458.497 (4,380.029) 41 mandatov (73). Kat. centrum 4,550.000 (3,711.141) 76 mandatov (62). Komunisti 4,600.000 (3,263.354) 77 mandatov (54). Nemška ljudska stranka 2,050.000 (2,678.207) 33 mandatov (45). Drž. stranka (demokracija) 1,322.608 (1,504.148) 20 mandatov (25). Gospodarska stranka 1,352.000 (1,395.684) 23 mandatov (23). Bavarska ljud. stranka (katoličani) 1,103.000 (945.304) 19 mandatov (16). Narodni socialisti 6,275.000 (809.77) 106 mandatov (12). Landvolk 18 mandatov (13). Konservativna ljud. stranka 2 mandata (0). Nemška kmetijska stranka 6 mandatov (8). Landbund 3 mandate 573 poslancev, med tem, ko jih je stari imel le 491.

Iz gornjih številk je razvidno, da so ekstremisti močno napredovali, kar je v evropskih političnih krogih povzročilo veliko razburjenje.

Za zvezo Slovenije z morjem. Dne 15. sept. se je mudila v Beogradu deputacija odbora za zgraditev železniške zveze z morjem. Deputacijo je vodil sušaški župan dr. Djuro Ružič, ljubljansko občino pa je zastopal dr. Riko Fuks. Deputacija se je zglasila v različnih ministrstvih in obiskala tudi ministra za šume in rude g. dr. Antona Korošca.

DOBAVE.

Dobave. Prometno komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave fiskovin. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave 100 kv. m navadnih šip in 7 kv. m keramičnih plošč; do 22. septembra t. l. pa glede dobave 40 kg šivalnih jermenov, 3000 komadov toporišč, 400 komadov smrekovih drogov ter glede

dobave 700 kub. m gramoza. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 24. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 m žice iz silicium bronz, 500 kg železne žice, 50 žebeljev za podkve, 20 komadov žag, 500 komadov žag za kovino itd. (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

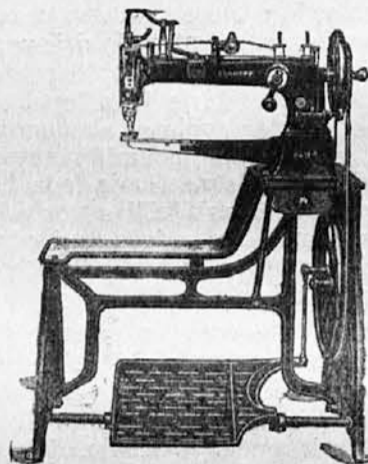
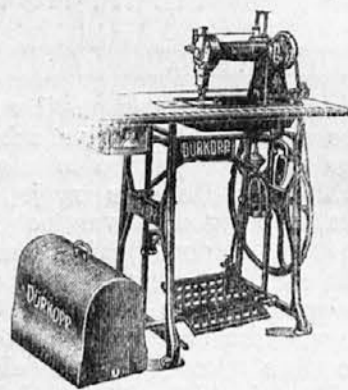
Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 27. sept. t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave 41.000 kg rebrastih plošč iz železne pločevine in 9401 komadov žebeljev za iste; pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave 51.045 kg rebraste pločevine; dne 29. sept. t. l. pa glede dobave lesenega materiala; dne 29. sept. t. l. pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave barv in firneža. — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 29. sept. t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg bencina, 30.000 kg portlandcimenta, 1000 kg vulkan olja, 300 m² jamskega lesa, 10.000 komadov krajnikov in 258 m jeklene žične vrvi. (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 30. sept. t. l. se bo vršila pri tehničnem oddelku Sreskega načelstva na Sušaku licitacija glede dobave pohištva za železniško postajo Bakar. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in načrti pa pri istem oddelku).

Prodaja lesa in drv. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 27. sept. t. l. pismene ponudbe glede prodaje lesa in drv. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Karlovač se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 27. sept. t. l. pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Prodaja lesa se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 27. sept. t. l. pri Kr. direkciji šum v Vinkovcih. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

DÜRKOPP

OBRTNIŠKE ŠIVALNE STROJE

za krojače,
čevljarje,
šivilje
in vse

SPECIALNE STROJE

dobite najceneje

pri domači tvrdki

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
Šelenburgova ulica št. 6.

Naročniki tega lista dobijo na vse stroje 7% popusta v trgovini!

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje

TUJEČ EVGEN, LJUBLJANA

Smoletova ulica št. 3
se priporoča za prodajo elektrotehničnega materiala, žarnic, motorjev, železnih ognja in vloma varnih blagajn itd.

Telefon 26-89

Telefon 26-89

Najboljši

firneži, laneno olje, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, kakor tudi kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst dobite po nizki ceni pri tvrdki

Alojzij Keber,
Ljubljana, Marijin trg 8.

Detaljna zaloga DUKO-lakov po tvorniških cenah. — Antoxid barve zoper rjo.

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

Specialna tovarna strojev za obdelavo lesa
KLEIN & STIEFEL V FULDI

Zastopnik:

PETER ANGELO
Ljubljana, Gledališka ulica št. 4/I

Specijaliteti: mizarski in kolarski stroji, posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon

Dolgotrajen kredit brez menične podlage
Zahlevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam